

ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOST K ŘÍZENÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL A HARMONIZOVANÉ KÓDY V ŘIDIČSKÝCH PRŮKAZECH V ČR

MIROSLAV MĚŠŤAN

LÉKAŘSKÁ FAKULTA V HRADCI KRÁLOVÉ, UNIVERZITA KARLOVA

XXII. ČESKÉ A SLOVENSKÉ SYMPOZIUM O ARYTMIIÍCH A KS,
HOTEL CLARION, OLOMOUČ, 9.-11. 11. 2025

Platná právní úprava:

- ❑ **Směrnice Komise (EU) 2016/1106, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech**
 - harmonizaci byla ČR povinná provést neprodleně, kontrola plnění proběhla k roku 2018 s negativním výsledkem, hrozba sankcí pro ČR
- ❑ **Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích** a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) §85, §86
- ❑ Zákon č. 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, §43 (8) – posudková činnost
- ❑ **Vyhláška č. 31/2001 Sb. Ministerstva dopravy a spojů o řidičských průkazech a o registru řidičů**
- ❑ **Vyhláška 277/2004 Sb. MZ ČR o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel) – novelizována Vyhláškou č. 204/2025 Sb. účinnou od 1. 7. 2025**

Vyhláška 277/2004 Sb. o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel...

ŘÍZENÍ PRO SOUKROMÉ ÚČELY = SKUPINA 1

Žadatelé a držitelé řidičských oprávnění skupin vozidel AM, A1, A2, A, B1, B a B+E

(malé motocykly až motocykly s velkým výkonem, tříkolky, čtyřkolky, osobní automobily do 3500 kg hmotnosti s kapacitou do 8 osob a přípojným vozidlem – hmotnost soupravy nesmí přesáhnout 4250 kg)

Řidiči – referenti, řemeslník (zedník, tesař, malíř apod.) dopravující sebe a materiál na místo zakázky...

ŘIDIČI PROFESIONÁLOVÉ = SKUPINA 2

1. Řidič vozidla s výstražným světlem (modrým, modrým + červeným), popř. zvukovým výstražným znamením
2. Řidič, který řídí vozidlo v pracovněprávním vztahu a řízení vozidla je druh práce sjednaný v pracovní smlouvě
3. Řidič, u kterého je řízení motorového vozidla předmětem samostatné výdělečné činnosti
4. Držitel řidičského oprávnění C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E a T
5. Držitel osvědčení pro učitele řidičů pro výcvik v řízení motorových vozidel

Nemoci a vady oběhové soustavy s důrazem na poruchy srdečního rytmu a jejich léčbu

NÁSLEDUJÍCÍ DIAPOZITIVY OBSAHUJÍ JEJICH ROZDĚLENÍ VE VZTAHU:

- KE SKUPINÁM 1 A 2,
- K DOPADU K VYLOUČENÍ NEBO PODMÍNĚNÍ ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI

Nemoci
a vady oběhové
soustavy
s důrazem na
poruchy srdečního
rytmu
a jejich léčbu

VYLUČUJÍCÍ
zdravotní způsobilost
k řízení motorových
vozidel a které
způsobují takové
zdravotní komplikace
nebo odchylky, které
jsou nebezpečné pro
provoz na pozemních
komunikacích

Řidiči skupiny 1 – řízení pro soukromé účely:

- a) periferní cévní onemocnění, kterým se rozumí **aneurysma hrudní a břišní aorty, přičemž maximální průměr aorty je takový, že hrozí závažné riziko náhlého protržení**, což následně způsobí, že řidič bude náhle nezpůsobilý řídit vozidlo,
- b) onemocnění srdeční chlopně zahrnující **aortální regurgitaci nebo aortální stenózu, mitrální regurgitaci nebo mitrální stenózu**, pokud se funkční schopnost odhaduje na hodnotu New York Heart Association (dále jen „NYHA“) IV nebo pokud došlo k **synkopě**,
- c) **Brugadův syndrom se synkopou nebo po proběhlé oběhové zástavě**,
- d) **srdeční selhání s klasifikací NYHA IV.**

Nemoci
a vady oběhové
soustavy
s důrazem na
poruchy srdečního
rytmu
a jejich léčbu

VYLUČUJÍCÍ
zdravotní způsobilost
k řízení motorových
vozidel a které
způsobují takové
zdravotní komplikace
nebo odchylky, které
jsou nebezpečné pro
provoz na pozemních
komunikacích

Řidiči skupiny 2 – profesionální řízení: (1)

- a) periferní cévní onemocnění, kterým se rozumí **aneurysma hrudní a břišní aorty, přičemž maximální průměr aorty je takový, že hrozí závažné riziko náhlého protržení**, což následně způsobí, že řidič bude náhle nezpůsobilý řídit vozidlo,
- b) onemocnění srdeční chlopně v NYHA III nebo IV třídě nebo s ejekční frakcí pod 35 %, mitrální stenóza se závažnou plicní hypertenzí, echokardiograficky diagnostikovaná **závažná stenóza aorty nebo stenóza aorty způsobující synkopu**; výjimka je zcela asymptomatická závažná aortální stenóza, pokud byl proveden zátěžový test bez abnormálního výsledku,
- c) **hypertrofická kardiomyopatie se synkopami** v minulosti, nebo pokud jsou splněny **dvě nebo více z těchto podmínek**:
 - 1. tloušťka stěny levé komory činí více než 3 cm,
 - 2. byla dokumentována **nesetřvalá komorová tachykardie**,
 - 3. **náhlé úmrtí příbuzného v prvním stupni**,
 - 4. nedochází k žádnému nárůstu krevního tlaku při námaze

Nemoci
a vady oběhové
soustavy
s důrazem na
poruchy srdečního
rytmu
a jejich léčbu

VYLUČUJÍCÍ
zdravotní způsobilost
k řízení motorových
vozidel a které
způsobují takové
zdravotní komplikace
nebo odchylky, které
jsou nebezpečné pro
provoz na pozemních
komunikacích

Řidiči skupiny 2 – profesionální řízení: (2)

...

- d) syndrom dlouhého QT intervalu se synkopou nebo dokumentovanými torsade des pointes nebo QTc větším než 500 ms,
- e) Brugadaův syndrom se synkopou nebo po proběhlé oběhové zástavě,
- f) srdeční selhání s klasifikací NYHA III a IV,
- g) implantace defibrilátoru,
- h) přítomnost mechanické srdeční podpory

Nemoci
a vady oběhové
soustavy
s důrazem na
poruchy srdečního
rytmu
a jejich léčbu

OVLIVŇUJÍCÍ
bezpečnost
provozu, u kterých
LZE žadatele nebo
řidiče uznat za
zdravotně
způsobilého pouze na
základě odborného
vyšetření a zavedení
adekvátní léčby

Principiálně platí, že má-li být konstatována zdravotní způsobilost k řízení, pak musí být dotyčný podroben:

- odbornému vyšetření (soustavné péči specialisty),
- adekvátní léčbě tak, aby bylo **eliminováno ohrožení bezpečnosti provozu** na pozemních komunikacích (Směrnice EU – právo volného pohybu osob),
- pravidelným kontrolám (Doporučení: do závěru odborného vyšetření formulovat vyjádření ke zdravotní způsobilosti řídit).

Jiné kardiomyopatie

U žadatelů nebo řidičů se **specifickými kardiomyopatiemi, například arytmogenní kardiomyopatií pravé komory, nonkompaktní kardiomyopatií, katecholaminergní polymorfní komorovou tachykardií a syndromem krátkého QT, nebo s jinými novými kardiomyopatiemi, jež mohou být definovány, se posoudí individuální riziko stavů způsobujících náhlou neschopnost řídit motorové vozidlo.**

Nemoci
a vady oběhové
soustavy
s důrazem na
poruchy srdečního
rytmu
a jejich léčbu

OVLIVŇUJÍCÍ
bezpečnost
provozu, u kterých
LZE žadatele nebo
řidiče uznat za
zdravotně
způsobilého pouze na
základě odborného
vyšetření a zavedení
adekvátní léčby

Řidiči skupin 1 i 2 - společně: (1)

- a) **Bradyarytmie** (SSS, převodní poruchy) nebo **tachyarytmie** (SV i komorové), které byly **příčinou synkopy**
- b) **Příznaky anginy pectoris**
- c) **Synkopa způsobená reflexně nebo je nejasné etiologie**
- d) **Akutní koronární syndrom**
- e) **Stabilní angina pectoris asymptomatická při mírné námaze**
- f) **Perkutánní koronární intervence (PCI)**
- g) **Koronární arteriální bypass (CABG)**
- h) **Tranzitorní ischemická ataka (TIA)**

Nemoci
a vady oběhové
soustavy
s důrazem na
poruchy srdečního
rytmu
a jejich léčbu

OVLIVŇUJÍCÍ
bezpečnost
provozu, u kterých
LZE žadatele nebo
řidiče uznat za
zdravotně
způsobilého pouze na
základě odborného
vyšetření a zavedení
adekvátní léčby

Řidiči skupin 1 i 2 - společně: (2)

...

- i) Transplantace srdce
- j) Operace srdeční chlopně
- k) Nedostatečně korigovaná arteriální hypertenze
s TKs ≥ 180 mmHg nebo TKd ≥ 110 mmHg (spojená s
hrozícím nebo progresivním postižením orgánů)
- l) Vrozená srdeční vada

Nemoci
a vady oběhové
soustavy
s důrazem na
poruchy srdečního
rytmu
a jejich léčbu

OVLIVŇUJÍCÍ

bezpečnost
provozu, u kterých
LZE žadatele nebo
řidiče uznat za
zdravotně
způsobilého pouze na
základě odborného
vyšetření a zavedení
adekvátní léčby

Řidiči skupiny 1 – řízení pro soukromé účely:

- a) Stav po implantaci nebo výměně defibrilátoru nebo po přiměřeném nebo nepřiměřeném výboji ICD
- b) Srdeční selhávání s klasifikací NYHA I, II a **III**
- c) Implantovaná mechanická podpora srdeční činnosti
- d) Hypertrofická kardiomyopatie BEZ proběhlé synkopy
- e) Syndrom dlouhého QT intervalu, torsade des pointes nebo QTc větší než 500 ms
- f) Setrvalé komorové tachyarytmie spojené se strukturálním onemocněním srdce

Nemoci
a vady oběhové
soustavy
s důrazem na
poruchy srdečního
rytmu
a jejich léčbu

OVLIVŇUJÍCÍ
bezpečnost
provozu, u kterých
LZE žadatele nebo
řidiče uznat za
zdravotně
způsobilého pouze na
základě odborného
vyšetření a zavedení
adekvátní léčby

Řidiči skupiny 2 – profesionální řízení:

- a) **Bradyarytmie** (symptomatický SSS, AVB II Möbitzova typu, AVB III, alternující raménková blokáda)
- b) **Tachyarytmie** (SKT, nesetrvanou polymorfní KT) s indikací k implantaci ICD
- c) **Implantace kardiostimulátoru**
- d) **Významná stenóza krkavice**
- e) **Maximální průměr aorty > 5,5 cm**
- f) **Srdeční selhání s klasifikací NYHA I nebo II**

Role posuzujícího lékaře a postřehy z reálné klinické praxe

- REKAPITULACE PRAVIDEL
- HARMONIZOVANÉ KÓDY A JEJICH VYUŽITÍ

Obecný princip platné právní úpravy ve vztahu ke zdravotní způsobilosti k dané činnosti

Zdravotní způsobilost (ZZ) se zjišťuje:

- pro potřebu a na žádost správních orgánů,
- na vyžádání pacientem,
- v rámci pracovnělékařských služeb.

ZZ se v průběhu života dynamicky mění a právní úprava na tento fakt reaguje následujícím způsobem:

- ❑ vyžaduje její zhodnocení vždy před získáním ZZ
- ❑ stanovuje situace, kdy je třeba znovu ověřit ZZ:
 - nahodile
 - periodicky (chronicky nemocní, profesní průkaz atp.)
- ❑ v období zvýšené pravděpodobnosti zhoršení zdravotního stavu a u profesionálů se zavádí PRAVIDELNÉ LÉKAŘSKÉ PROHLÍDKY - vazba na věk žadatele/držitele – **posun věkové hranice od 70 let od 1. 1. 2026**

- ❑ Skončení platnosti posudku o ZZ nebo vznik potřeby ověřit ZZ vede **AUTOMATICKY KE ZTRÁTĚ ZZ!**
- ❑ Žadatel o řidičské oprávnění nebo vlastník řidičského oprávnění musí (zpravidla na své náklady) činit **aktivní kroky pro získání a udržení platnosti** vyjádření o ZZ.
- ❑ Pokud se posuzovaný odmítne podrobit posouzení nebo se nedostaví, ztrácí ZZ k posuzované činnosti.
- ❑ Je třeba provést záznam do zdravotnické dokumentace!

Procedurální záležitosti – povinnost informovat a účinnost rozhodnutí

Právo hovoří o jasném formulačním znění závěrů posudků, kdy osoba je:

- a) zdravotně nezpůsobilá
- b) zdravotně způsobilá s podmínkou (technická úprava vozidla, kompenzační zdravotnický prostředek nebo jiná omezení – např. termín a druh dalšího zdravotního přezkumu)
- c) zdravotně způsobilá

Doporučení:

U pravidelně sledovaných osob pro onemocnění v Příloze III Vyhlášky **automaticky vkládat vyjádření ke zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel.**

Účinnost závěru podle písmen **a)** a **b)** je **OKAMŽITÁ**.

Závěr podle písmen a) a b) oznámí lékař jakékoli odbornosti **NEPRODLENĚ a PÍSEMNĚ** tuto skutečnost (§ 10 vyhlášky):

☐ pacientovi,

☐ **posuzujícímu lékaři,**

☐ obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností (ORP) příslušnému podle obvyklého bydliště či místo studia, zasílá kopii posudku o ZZ (§ 89a Zákona o silničním provozu).

Dilema posuzujících lékařů a častý přístup praktiků k jeho řešení

Odebrání řidičského oprávnění, zejména u STARŠÍCH nebo HENDIKEPOVANÝCH osob, je významný zásah do práv posuzované osoby a významně negativně ovlivňuje její socioekonomický status!

V praxi nejsou vzácné negativní reakce posuzovaných osob:

- ☐ **Pasivita, ztráta motivace žít** (zejména u mužů)
- ☐ **Ztráta spolupráce s lékařem/-i**
- ☐ **Negativistické až agresivní chování** (slovně i fyzicky)

Statistické údaje o dopravních nehodách a názory odborníků na dopravu:

- **Senioři** jezdí pomalu a obvykle bourají při nízkých rychlostech – často způsobují škody na popelnicích, jiných vozidlech na parkovištích, sloupech veřejného osvětlení, dopravních značkách či svodidlech.
 - Častěji trpí komorbiditami
 - Výrazně více závislí na schopnosti řídit motorové vozidlo
- Podstatně vyšší riziko představují **řidiči do 21 let**, kteří často vlastní výkonná vozidla, více riskují při předjíždění, jezdí vysokými rychlostmi nebo nepřizpůsobují rychlost aktuálním podmínkám vozovky.
 - Často je omezují izolované zdravotní problémy, nemoci či závislosti
 - U kardiovaskulárních příčin jsou časté synkopy různého původu

Praktičtí lékaři doporučují a prakticky řeší následovně:

- Komplexně vyšetřují více systémů.
- Je-li to schůdné, pouze OMEZUJÍ, ale neodebírají zdravotní způsobilost řídit motorová vozidla...
- **využití harmonizovaných kódů**

Vyhláška 277/2004 Sb. o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel...

Vyhláška 277/2004 Sb. o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel)

§6, d)

Příloha č. 3 – Nemoci, vady, nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

- ☐ Vady zraku
- ☐ Vady sluchu
- ☐ Nemoci a vady svalové a kosterní soustavy
- ☐ **Nemoci a vady oběhové soustavy**
- ☐ Nemoc diabetes mellitus
- ☐ Nemoci a vady nervové soustavy
- ☐ Nemoci a vady nebo stavy způsobující duševní poruchy
- ☐ Nemoci a vady způsobené závislostí na alkoholu
- ☐ Nemoci a vady spočívající v závislosti na požívání psychoaktivních látek, léčiv nebo kombinací
- ☐ Nemoci a vady způsobenou vážnou nedostatečností ledvin
- ☐ Stavy související s transplantací orgánu nebo umělého implantátu
- ☐ Další nemoci, vady a stavy

Vyhláška 277/2004 Sb. o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel...

Vyhláška 277/2004 Sb. o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel)

§6, d)

Příloha č. 3 – Nemoci, vady, nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

☐ Vady zraku

☐ Vady sluchu

☐ Nemoci a vady svalové a kosterní soustavy

☐ **Nemoci a vady oběhové soustavy**

☐ Nemoc diabetes mellitus

☐ Nemoci a vady nervové soustavy

☐ Nemoci a vady nebo stavy způsobující duševní poruchy

☐ Nemoci a vady způsobené závislostí na alkoholu

☐ Nemoci a vady spočívající v závislosti na požívání psychoaktivních látek, léčiv nebo kombinací

☐ Nemoci a vady způsobenou vážnou nedostatečností ledvin

☐ Stavy související s transplantací orgánu nebo umělého implantátu

☐ Další nemoci, vady a stavy

Vyhláška č. 31/2001 Sb. Ministerstva dopravy a spojů o řidičských průkazech a o registru řidičů

Příloha č. 5 – **HARMONIZOVANÉ KÓDY**

I. Harmonizované kódy (EU) – příklady:

a) Zdravotní důvody

01.06 Brýle nebo kontaktní čočky

02 Sluchové pomůcky/komunikační pomůcky

b) Přizpůsobení vozidla

10.02 Automatická převodovka

c) Kódy pro omezení užívání

61. Omezení jízdy podle denní doby (1 hod. po východu slunce a 1 hod. před západem slunce,...)

62. Omezení jízdy v okruhu ... km od místa bydliště, pouze ve městě/regionu

63. Jízda vozidla bez cestujících

d) Administrativní záležitosti

78. Pouze pro vozidla s automatickou převodovkou

II. Národní kódy (ty, co nejsou v bodu I., celkem jich je 8)

105. Jiná zdravotní omezení, která nejsou uvedena v části I. Přílohy

117. Řízení motorového vozidla zařazeného do skupiny B do dosažení věku 18 let pouze s mentorem

...

Lékařská fakulta
v Hradci Králové
Univerzita Karlova

Děkuji za pozornost